

Международно Висше Бизнес Училище
International Business School

ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Бакалавърска програма .....

ЕСЕ

ПО ПСИХОЛОГИЯ

НА ТЕМА:

**КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ПРЕЖИВЯВАНЕТО НА СВОБОДАТА?
ОБОСНОВЕТЕ РОЛЯТА МУ ЗА КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ НА ИНДИВИДА**

Разработил:

Проверил:

София, 2017 г.

Дълго време реалността на свободата или свободната воля е дискутирана във философията. Съществуват аргументи в полза, както и против нейната съвместимост в един ясно детерминиран свят¹. От психологическа гледна точка, обаче, може да се предположи, че психологията има свои собствени модели на свобода. Свободата се разбира като свобода за вземане на решения.

Теорията за реактивността обяснява мотивационните реакции към заплахите на поведенческите свободи и е само един пример за това как психологическите изследвания могат да анализират идеята за свобода. В социалната психология се твърди, че автономните и свободни действия са от голямо значение за изследване на благосъстоянието и мотивацията²; че свободните действия могат да бъдат операционализирани по отношение на способности като самоконтрол; и че промените в самото вярване в свободната воля вече оказват въздействие върху моралното поведение³. Нововъзникващата област на невролитизма е започнала да разглежда доброволните, волни действия като отличителни явления и се концептуализират мозъчните механизми, които стоят зад самогенерираните действия. Нещо повече, последните проучвания показват, че народните психологически понятия за свобода не изглеждат да се въртят около метафизични предположения (напр. душа или липса на причинно-следствена причина), а вместо това се коренят в убежденията на възможностите за избор. Същността на всички тези подходи е, че психологията не се нуждае от участие в метафизическия дебат за свободната воля, а трябва да продължи с натуралистични, операционализиращи се понятия за свободата като способност за вземане

---

¹ Gadenne V. Philosophie der Psychologie. Bern; Huber, Singapore: 2004.

² Ryan R.M., Deci E.L. Self-regulation and the problem of human autonomy: Does psychology need choice, self-determination, and will? *J. Personal.* 2006;74:1557–1586. doi: 10.1111/j.1467-6494.2006.00420.x.

³ Vohs K.D., Schooler J.W. The value of believing in free will: Encouraging a belief in determinism increases cheating. *Psychol. Sci.* 2008;19:49–54. doi: 10.1111/j.1467-9280.2008.02045.x.